

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

NaturErhvervstyrelsen/Økologi/DEP/Miljøenheden/

Enheden for EU og internationale forhold

Sagsnr.: 11-60111-000001/Dep. sagsnr. 13790

Den 15. marts 2012

FVM 019

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af forordning (EF) nr. 889/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Muligheden for at fodre økologiske svin og fjerkræ med 5 % ikke-økologisk foder forlænges til 31. december 2014, for så vidt angår proteinfoder. Desuden forlænges muligheden for at indsætte op til 18 uger gamle ikke-økologiske kyllinger til æglægning indtil 31. december 2014. Disse to forlængelser træder i kraft med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2012. Der fastlægges samtidig minimumskrav til selvforsyning med foder, herunder foderforsyning fra lokalområdet. Endvidere forenkles og revideres økologiforordningens positivlister for foder. Listerne bringes herved i overensstemmelse med generel foderlovgivning. Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Fra dansk side kan forslaget støttes.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 889/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 14, stk. 2, artikel 16, stk. 1, litra d, artikel 16, stk. 3, litra a, artikel 21, stk. 2, artikel 22, stk. 1, artikel 26, stk. 1, litra a og artikel 38, stk. 1, litra a og b, i Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den stående Komité for Økologisk Landbrug. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissi-

onen ikke forslaget, idet Kommissionen dog indenfor to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appelkomitéen. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget med mindre: a) forslaget vedrører beskatning, finansielle tjenesteydelser, beskyttelse af menneskers, dyrs eller planters sundhed eller sikkerhed eller endelige multilaterale beskyttelsesforanstaltninger, eller b) det er fastsat i basisretsakten, at forslaget ikke kan vedtages, hvis der ikke er afgivet en udtalelse, eller c) et simpelt flertal er imod forslaget. I de nævnte tilfælde kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appelkomitéen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet den 29. marts 2012 i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Det overordnede mål i økologireglerne er 100 % økologisk fodring af økologiske dyr. Der kan dog dispenseres fra kravet, når der ikke er tilstrækkeligt med økologisk foder på markedet. På grund af, at der ikke er tilstrækkeligt med økologisk proteinfoder til rådighed, har det været muligt at anvende en vis andel ikke-økologisk foder til svin og fjerkræ. Andelen er løbende blevet reduceret, og siden 1. januar 2010 har det været muligt at bruge 5 % ikke-økologisk foder til svin og fjerkræ. Muligheden udløb formelt pr. 31. december 2011.

Muligheden foreslås nu yderligere forlænget med virkning fra 1. januar 2012, så der fortsat kan anvendes 5 % ikke-økologisk foder til økologiske svin og fjerkræ indtil 31. december 2014. De mulige ikke-økologiske foderemner begrænses dog fremover til proteinfoder.

Baggrunden for forslaget er, at det fortsat ikke er muligt at skaffe økologisk proteinfoder i tilstrækkelig mængde og kvalitet. Med forslaget får branchen yderligere tre år til at arbejde på at fremskaffe egnede økologiske proteinfoderkilder.

Med forslaget opretholdes endvidere den nuværende mulighed for at fodre svin og fjerkræ med fiskemel fra bæredygtigt fiskeri uden, at andelen af fiskemel skal indgå i begrænsningen på 5 % ikke-økologiske foder.

Samtidig revideres positivlisterne for tilladte ikke-økologiske fodermidler og -hjelpestoffer til økologiske dyr. Positivlisterne bringes derved i overensstemmelse med generel foderlovgivning.

Minimumskravene til selvforsyning med foder skærpes, idet der dog gives mulighed for forsyning fra andre producenter i regionen.

Det har hidtil i praksis været et problem at få fremstillet særligt sliksten og mineralblokke uden et minimalt indhold af ikke-økologiske bindemidler, som økologiske producenter har kunnet bruge. Med forslaget gives der mulighed for at anvende visse ikke-økologiske urter og melasse i et omfang på 1 % af dyrets samlede foderration.

Herudover forlænges muligheden for at indsætte op til 18 uger gamle ikke-økologiske kyllinger til æglægning indtil 31. december 2014. Baggrunden er, at der fortsat er EU-lande, der ikke kan skaffe økologisk opdræt.

De dele af forslaget, der forlænger eksisterende overgangsordninger, det vil sige anvendelse af ikke-økologisk foder og indsættelse af ikke-økologiske kyllinger, træder i kraft med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2012.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af Kommissionens forordning (EF) nr. 889/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol. Forordningen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre ændringer af dansk lovgivning.

Konsekvenser

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for det offentlige eller statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vurderes i et mindre omfang at have erhvervsøkonomiske konsekvenser. I Danmark bruges hovedsageligt økologisk kyllingeopdræt, hvilket giver lidt højere produktionsomkostninger end i de lande, der baserer produktionen på ikke-økologisk opdræt. Undtagelsen skulle være udløbet ved årsskiftet, og ville dermed formentlig have udlignet denne forskel i produktionsomkostningerne. Med den foreslåede forlængelse forventes danske ægproducenter i yderligere tre år at have højere produktionsomkostninger i forhold til lande, der fortsat baserer produktionen på ikke-økologisk opdræt.

I Danmark er der tradition for at bruge fiskemel som supplement til økologisk foder. Denne mulighed opretholdes med forslaget. Danske producenter bruger i dag fiskemel i små mængder til økologiske svin og fjerkræ. Fiskemel er en meget væsentlig proteinkilde. Fiskemelet

indregnes hverken som en økologisk eller ikke-økologisk bestanddel. Mængden af fiskemel i foder begrænses i praksis af, at for store mængder vil give afsmag af fisk i slutprodukter som kød og æg. Producenterne vil med forslaget kunne fortsætte med at bruge fiskemel uden at indregne det som en ikke-økologisk bestanddel. De vil derfor ikke få problemer med at overholde 5 % kravet og vil således også kunne klare sig med en lavere procentandel.

Hensynet til en vis forsyning med foder fra egen bedrift eller fra regionalområdet er allerede fastlagt i økologiforordningen. De fleste svine- og fjerkræproducenter indkøber dog mere eller mindre færdigblandet foder fra foderstoffirmaer. Derfor er en meget pludselig overgang til en specifik andel foder fra egen bedrift principielt vanskelig at indføre. I og med, at der er mulighed for at opfylde selvforsyningskravet på regional basis, herunder også fra lokale foderstofvirksomheder, vil kravet dog ikke medføre de store vanskeligheder i Danmark, idet Danmark normalt betragtes som én region.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Endvidere er Det Økologiske Fødevareråd hørt. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer finder, at dispensationen til at indsætte ikke-økologiske kyllinger både er konkurrenceforvridende og unødigt lang. De ønsker derfor, at muligheden begrænses til udgangen af 2012. Landbrug & Fødevarer støtter, at dispensationen til at bruge ikke-økologisk proteinfoder forlænges, dog således, at der iværksættes en trinvis udfasningsplan for andelen af ikke-økologisk foder, for eksempel 5 % i 2012, 3 % i 2013 og 1 % i 2014. I forhold til kravet om foder fra egen bedrift, ønsker Landbrug & Fødevarer, at dette krav også skal omfatte foder, der er produceret i samme region af andre producenter og foderstofvirksomheder. De ønsker, at Danmark eller eventuelt Norden betragtes som en region. Organisationen mener yderligere, at det er nødvendigt, at organiske selenforbindelser optages på bilaget over foderhjelpestoffer. Dette skal ske af hensyn til at sikre en tilfredsstillende selenoptagelse hos kalve i selenfattige områder af Danmark. Endelig er organisationen i tvivl om, hvorvidt bilaget fortsat giver mulighed for at bruge betain i økologisk fodring.

Økologisk Landsforening støtter forslaget. Foreningen kan støtte muligheden for at anvende 5 % ikke-økologisk proteinfoder til svin og fjerkræ pr. år, samt at der kan anvendes 1 % ikke-økologiske urter eller melasse som bindemiddel. Med hensyn til kravet om 20 % selvforsyning fra bedriften til svin og fjerkræ – eller hvor det ikke er muligt – fra regionen, antager Økologisk Landsforening, at Danmark kan defineres som en region. Økologisk Landsforening finder, at det haster med at få fælles regler for økologisk opdræt af hønniker, da anvendelsen af økologisk opdræt medvirker til bedre velfærd, når de sættes ind som æglæggende høner under økologiske forhold.

3F støtter forslaget. 3F finder dog, at der efter udløbet af de forlængede overgangsordninger, ikke bør ske yderligere forlængelse.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte forslaget, idet det giver markedet større stabilitet og forudsigelighed, at rammen for de næste tre år er kendt på forhånd.

Idet økologireglerne stiller et overordnet krav om brug af økologisk foder, finder regeringen det imidlertid vigtigt for opretholdelse af tilliden til de økologiske produkter, at undtagelsesordningerne ikke forlænges yderligere udover 2014 og derved risikerer at få karakter af permanente ordninger.

Regeringen arbejder for, at der er overensstemmelse mellem de tilladte foderhjelpestoffer og hensynet til økologiens udvikling. Regeringen finder det således positivt, at reguleringen af tilladte ikke-økologiske fodermidler og –hjelpestoffer forenkles. Det skal dog sikres, at positivlisterne ikke indskrænkes så meget, at det vil hæmme økologiens udvikling.

Endvidere anerkender regeringen, at der fortsat kan være behov for i en overgangsperiode at bruge ikke-økologisk proteinfoder for at opfylde dyrenes fysiologiske behov.

Danmark har kun i meget begrænset omfang behov for at indsætte ikke-økologiske kyllinger, da der bruges økologisk opdræt. Regeringen vil arbejde for, at undtagelsen ikke forlænges udover 2014.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke konkrete oplysninger om øvrige medlemsstaters endelige holdninger til forslaget. Det forventes dog, at der generelt vil være opbakning til forslaget. Enkelte medlemsstater kan dog have problemer med de specifikt fastsatte minimumskrav til selvforsyning med foder.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.